

**Ramon Requesens i Queralt,
un impressor compromès
amb la cultura**

Josep M. Grau i Pujol

• Ramon Requesens i Queralt, • un impressor compromès • amb la cultura

• Josep M. Grau i Pujol

Ramon Requesens i Queralt nasqué a Montblanc el 12 de setembre de 1924, dins la família formada per Josep Maria Requesens Contijoch (1893-1967), impressor, iniciador d'una nissaga que a Montblanc ha excel·lit en aquest ofici, i Mercè Queralt Gaya (casats el 1919). Cursà els primers estudis al col·legi de les Germanes Carmelites Vedrunes en els anys 1928-1929, quan aquestes impartien l'ensenyament a l'actual edifici del Museu Comarcal. Posteriorment, passà al col·legi de la Mercè, gestionat aleshores pels pares franciscans, que ho feren fins a la seva partença forçosa de Montblanc (1935). D'aquest centre en recorda, entre altres, el P. Ribera. El mateix any trenta-cinc assisteix a l'escola de dibuix d'Ismael Balanyà.

Escola de dibuix d'Ismael Balanyà. Any 1935.

Tot i la seva juvenesa, fou en aquesta dècada dels anys trenta que, en companyia de Josep Torrell, ajudà el seu oncle matern, Mn. Pau Queralt, en la restauració de tres capelles laterals de l'església de Sant Miquel. A la mateixa parròquia féu d'escolà ocasional a les celebracions litúrgiques. També, en l'apartat de dedicació al culte catòlic, ja en el bienni 1932-1934, havia format part del cor de l'escolania de la Mare de Déu de la Serra, dirigit pel músic Josep Rosell. Als anys següents (1934-1936) passà a ser membre avantguardista de la Federació de Joves

A la impremta, component. Any 1941 (Ramon Requesens i Pascual Sanchís).

D'esquerra a dreta: Josep M. Requesens Queralt (fill), Mercè Queralt Gaya i Josep M. Requesens Contijoch (pares), Ramon Requesens Queralt (fill).

Cristians de Catalunya (Fejocistes), mentre que en els moments de lleure participava com a actor en el grup de teatre del col·legi de les monges, aleshores situat a la plaça de Castellví.

La tragèdia de la guerra el marcarà profundament; per una banda el seu oncle Mn. Pau fou assassinat l'agost del 1936 a Rojals (Mas Mateu), i per l'altra, el seu pare també sofrí persecució i represàlia, a causa de llurs idees polítiques i creences religioses, amb el resultat d'empresonament al vaixell *Segre*, ancorat al port de Tarragona i, posteriorment, jutjat pel Tribunal Popular, que emeté veredicte de pena de mort, sortosament no executada, i passà a ser reclus a la presó tarragonina de Pilats i a la Model de Barcelona. Tot i les dificultats, la solidaritat es féu present en aquells moments i a Valls aconseguí refugi gràcies al suport de les famílies Castells, Moncunill i Badia.

Acabada la confrontació bèl·lica, es creà l'Acció Catòlica, en un local ubicat a ca la Farga, al carrer Major (actual núm. 98, davant l'edifici que avui acull l'escola municipal de música). Aquí s'iniciaren activitats de caràcter religiós, culturals

*Festes del cinquantenari de la Mare de Déu de la Serra, 9 de setembre de 1956.
Bandera de la Parròquia.*

Una escena de La ferida lluminosa de J.M. de Segarra, representada al Centre Parroquial el 17 de març de 1957. D'esquerra a dreta: J. Gomis, Xavier Ollé i Ramon Requesens.

Cloenda del Curs d'Esplai amb premis literaris del Museu Arxiu, 7 de setembre de 1970.

Familiars i amics en el 50è aniversari del martiri de mossèn Pau Queralt, celebrat al Monestir de Poblet, on reposen les seves despulles. 9 d'agost de 1986.

Agermanament de Montblanc amb Montblanc d'Occitània. Visita al Casal Montblanquí 1989.

i lúdiques, com ara concerts, conferències cercles d'estudi i teatre, entre les quals destacaven els Pastorets. Deu anys més tard (1949) la parròquia comprà l'edifici actual al carrer Major, núm. 105. La integració i el compromís vers aquesta entitat ha estat permanent i prolífica i la seva empena ha possibilitat la representació ininterrompuda durant més de cinquanta anys dels tradicionals Pastorets de Josep M. Folch i Torres, així com múltiples activitats pròpies de la idiosincràsia d'aquesta associació catòlica. Des d'aquí dugué una tasca abnegada de catequista (1943-1954); el 1950 esdevingué president de la secció d'aspirants.

Per ell el binomi fe i poble és indissociable, ideals que el conduiran a participar i ajudar en moltes iniciatives locals, tant de caràcter eclesial com civil. En els anys quaranta col·laborà en la primera restauració de l'ermita de Sant Joan (neteja d'exterior i reparació de la teulada). La incorporació al treball, a la impremta familiar del carrer de Riber la inicià el 1939, amb el parèntesi de la realització del servei militar (1945-1947) a Ciutat de Mallorca (Balears). El maig de 1954 contragué matrimoni amb Angelina Torrellas Pedrol.

El 1959 formà part de la junta constituent del Museu Arxiu de Montblanc i Comarca, associació a la qual es vincularà estretament, fins a arribar a presidir-la en els anys 1974-1986, a petició i desig d'Antoni Andreu i Abelló i en substitució del Dr. Josep Rull. Durant aquest període es fundà el Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, es convocaren cursos de català (1970) i els concursos de cinema amateur; també durant la seva presidència es comptà amb la visita al Museu del President de la Generalitat recuperada, Josep Tarradellas (1978).

Tot i no ser un home polític, el seu sentit del deure vers el poble el portà a l'Ajuntament de Montblanc en dues legislatures, la primera els anys 1964-1970, sota l'alcaldia de Josep Gomis, en què assumí el càrrec de primer tinent d'alcalde. Destaquem que fou ell qui s'adonà, gràcies a la informació de l'agutzil Ramon Roca, que a l'antiga presó —magatzem municipal ocasional— encara s'hi guardaven intactes les plaques dels carrers col·locades en el decurs de la Segona República. Amb el vistiplau de l'alcalde es tornaren a penjar a la via pública. Mercès a aquesta decisió se solucionaren dues qüestions; una, la de retolar novament els carrers de Montblanc (des del 1939 no hi havia plaques als carrers del centre històric), amb la qual cosa es normalitzà una situació conflictiva, i l'altra, de catalanitzar-los i, a més a més, sense ni una pesseta de despesa. Per tal de contrarestar la pressió del règim, en una visita del delegat d'Información y Turismo a Tarragona se li mostrà el carrer amb una de les poques plaques d'indici franquista que havien quedat a la vila, la del General Sanjurjo, provinent d'una retolació efectuada durant la dictadura de Primo de Rivera. Amant de les tradicions nostrades, col·laborà des de la regidoria en la recuperació del Ball de Bastons, així com en l'organització de la Festa dels Reis a càrrec dels joves de la lleva corresponent. En la segona legislatura, ja en plena democràcia (1987-1991), en la candidatura d'Independents per Montblanc, assumí la regidoria de Comerç i Turisme, i des d'aquí, l'any 1988 fou un dels artífexs de la signatura d'un acord d'agermanament amb la població de Montblanc, a Occitània.

*Processó del Corpus.
13 de juny de 1968.*

*Visita al Museu del
M. H. Sr. President
de la Generalitat
Josep Tarradellas.
30 d'octubre
de 1978.*

Visita de l'Ajuntament al M. H. Sr. President Jordi Pujol. 1988.

Visita de l'Ajuntament a S.M. el rei Joan Carles I a Madrid. 2 de febrer de 1990.

Distinció de les empreses de més de 75 anys. Cambra de Comerç i Navegació de Reus. 27 d'octubre de 2001.

Des del 1999 fins als nostres dies forma part de la Comissió Cívica Pro-restauració de l'església de Santa Maria i des del 2005 de la de Sant Miquel, sense oblidar les comissions per les obres al Centre Parroquial i la casa de Càritas (1998-2005). A proposta del monjo Agustí Altisent (†), l'any 1969 entrà a la Germandat de Poblet per substituir el seu pare. El 1981, formà part de la comissió religiosa de les Festes del 75è Aniversari de la Coronació Canònica de la Mare de Déu de la Serra i, posteriorment, ho féu amb les dels anys 1996 i 2006.

En l'àmbit familiar es mostra satisfet dels seus cinc fills. El primogènit, Josep M. (1955), metge de família, traspasat el 1997; la Mercè (1957), química; els bessons Ramon i Sebastià (1960), impressors, que han continuat el negoci familiar i, finalment, la Maria Neus (1967), metgessa de família. Les unions matrimonials d'aquests fills li han aportat tretze néts: Aina, Clara, Helena, Apelles, Pau, Aida, Ramon, Júlia, Marta, Pau, Oriol (finat), Guillem i Miquel.

A part d'aquest testimoniatge d'activitat i servei públic exercit sempre des de l'altruisme, és de justícia destacar la seva labor professional, al capdavant de la impremta que duu el seu cognom. La impremta, des de la seva invenció en el segle XV, no ha estat tan sols una indústria de reproducció. La història d'aquest noble ofici el situa al costat dels grans esdeveniments, present en la divulgació de les idees que han fet avançar el món.

Des de la impremta i durant el franquisme, contribuí decididament a fomentar l'ús del català a Montblanc, tot i l'evidència de les implacables prohibicions

Matrimoni Requesens-Torrellas amb els seus fills, néts i joves (1992).

imposades per aquell règim polític, amb la qual cosa possibilità la presència de la nostra llengua, un cop acabada la guerra civil, en nombrosos impresos de caràcter privat i familiar i en escadusseres publicacions de caire parroquial en les quals, Ramon Requesens hi col·laborà de manera fefaent ultrapassant la seva tasca d'impressor per esmerçar temps en la redacció d'alguns textos, correcció i il·lustracions. Tan bon punt la Llei de premsa del 1966 obrí una esclatxa molt minsa de llibertat en el terreny de la comunicació, s'anaren fent presents a l'escena pública noves manifestacions impreses en llengua catalana; les quals ell, des de la seva responsabilitat d'impressor, acollí i propicià. L'any 1940, a petició del prior de Poblet, P. Rosavini, es munta una impremta al monestir i Ramon Requesens ensenya l'ofici a alguns monjos.

Una faceta creativa que no ha descurat mai és el dibuix. És el creador d'anagrames o marques comercials, orles de goigs, diplomes d'homenatge o de concursos, a més d'haver il·lustrat diversos llibres. Coneixedor de diverses disciplines artístiques aplicades a la impressió, ha elaborat nombrosos boixos, lindleums, etc. També impulsà la presència de la nostra llengua en el teatre montblanquí.

La sensibilitat per la cultura i l'art l'han dut a desenvolupar l'esperit de col·leccionista tenaç, fruit del qual n'és la cessió d'una col·lecció d'eines de boter al Museu Arxiu i d'impresos a l'Arxiu Comarcal. Actualment està en procés d'ordenació de l'arxiu d'impresos realitzats a la impremta Requesens, que l'any 2014 assolirà un segle d'existència i funcionament continuat.